

Ammatilliset opettajat ry muutosesitykset valiokunnalle vuoden 2023 budjettiin

Nina Lahtinen

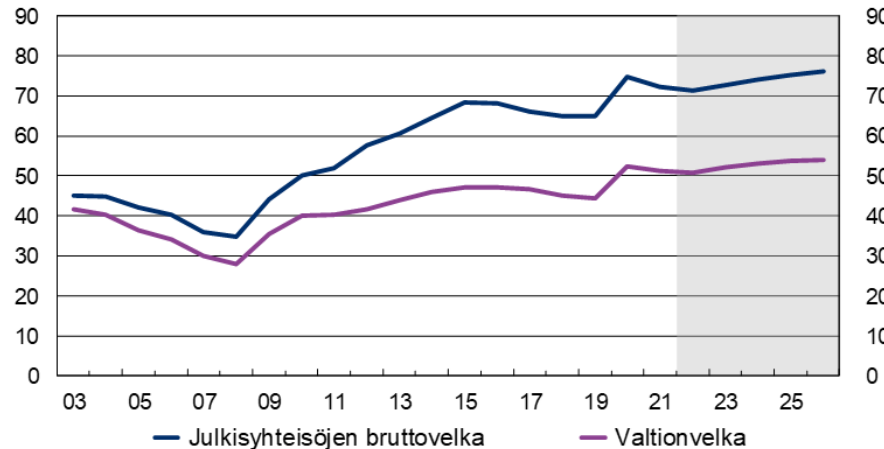
Koulutuspolitiikan johtaja

050 341 39 64

Pidämme välttämättömänä, että valiokunta esittää laadittavaksi parlamentaarisen yli hallituskausien menevän suunnitelman, kuinka kasvatuksen, koulutuksen ja tutkimuksen rahoitustaso nostetaan.

- Ammatillisen koulutuksen järjestäjien saaman perusrahoituksen tasoa on nostettava.
- Lukuisista erillisistä, oppilaitoksia kuormittavista rahoitushauista on pyrittävä eroon.
- Kannamme huolta siitä, että indeksikorotuksista huolimatta koulutuksen rahoitustaso uhkaa jäädä kohoavien kustannusten, mm. energia- ja rakentamiskustannusten, vuoksi liian pieneksi.

Julkisyhteisöjen velka
suhteessa BKT:hen, %

Talousarvioesityksen keskeiset painotukset ja kipupisteet

Osaajapula. Opettajat kouluttavat maamme osaajat. Opettajien kelpoisuuksista ja osaamisesta sekä opettajien riittävydestä on pidettävä huolta.

- Hoiva-avustaja koulutukseen osoitetusta 10,8 miljoonan rahoituksesta kohdennetaan 2,3 miljoonaa euroa **varhaiskasvatuksen opettajien aloituspaikkojen** lisäämiseen yliopistoille momentille 29.40.50
- Sosionomeille annettu opettajan kelpoisuus toista kymmentä vuotta, eikä se ole ratkaissut opettajapulaa

vuosi	<u>2023- 2024</u>	<u>2024-2025</u>	<u>2025-2026</u>	<u>2026-2027</u>	<u>2027-2028</u>	<u>2028- 2029</u>	<u>2029- 2030</u>	<u>2030- 2031</u>
opiskelija- lisäystarve	245	245+245	245+245 +545	245+545 +545	545+545 +545	545+545 +545	545+545 +545	545+545 +545
kulut milj.€	2,3	4,6 (2,3+2,3)	9,7 (2,3+2,3+5,1)	12,5 (2,3+5,1+5,1)	15,3 (5,1+5,1+5,1)	15,3	15,3	15,3

Lastentarhanopettajatutkinnot vuosina

1973: noin 200

1977: yli 1000

1983: noin 750

1993: noin 800

1997: noin 500

2000: noin 400

2005: noin 350

2011: noin 300

Aloituspaikkojen kehitys

2016: 574

2019: 858

- Opettajapula näkyy jo ammatillisessa koulutuksessa. **Opettajarekisterin perustamisen** käynnistämiseen kohdennetaan 500 000 euroa Opetushallituksen budjettiin kohtaan 29.01.02.

Ei pirstaloita rahoitusta ja koulutuksen järjestämistä

- Työvoimakoulutuksena ehdotetaan jaettavaksi 7,8 miljoonaa euroa hoiva-avustajakoulutukseen ja myös JOTPA jakaisi siihen 10,8 miljoonaa.
- Emme kannata rahoituksen pirstaleisuutta, koska se lisää hallinnollista työtä.
- JOTPA:n tehtävänä on erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen. On hyvin haasteellista löytää opiskelijoita hoiva-avustaja koulutukseen tähän kohderyhmään kuuluvista.

Raha on siirrettävä jaettavaksi
vos-rahoituksena OKM:n toimesta
suoran koulutuksen järjestäjille.

Kiitos, 50 miljoonaa pysyvää rahoitusta

Vain n. 50 % opettajista uskoo määrääkaisten opettajien ja opojen työsuhteen muuttumiseen pysyväksi.

Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrän kehitys

	Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrä vuonna 2019 ennen lisäyksiä	Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrä vuonna 2019	Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrä vuonna 2020	Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrä vuonna 2021	Koko opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilötövuosien määrä vuonna 2022 (ALUSTAVA ARVIO, maaliskuu 2022)	Vuoden 2022 henkilötövuosien (ALUSTAVA ARVIO) määrän muutos suhteessa määrään ennen lisäyksiä 2019 (%)	Vuoden 2022 henkilötövuosien (ALUSTAVA ARVIO) määrän muutos suhteessa määrään ennen lisäyksiä 2019
1. Opettajat	11 904	11 998	12 511	13 110	13 384	12,4 %	1 480
2. Opinto-ohjaajat	441	453	500	588	623	41,3 %	182
3. Ohjaajat	1 646	1 688	1 979	2 355	2 467	49,9 %	821
4. Opetuksen tukihenkilöstö	2 472	2 481	2 645	2 732	2 744	11,0 %	272
<u>Yhteensä</u>	16 463	16 619	17 636	18 785	19 219	16,7 %	2 755

Ammatillisen koulutuksen 50 miljoonan rahoituslisäyksestä tulee kohdentaa

- 9 milj. opiskelijoiden oikeuteen saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta.
- 5 milj. opiskelijan mahdollisuuteen opiskella 180 osp yli meneviä opintoja 30 osp edestä. Ilman rahoitusta ei ole opetusta.
- Luotava perusta myös sille, kuinka rahoitetaan tutkinnon osia pienempiä osia

Oppivelvollisuus uudistuksen toteutuminen ja uudistuksen resurssitilanne

- Rahoituksen riittävyyttä ei täsmällisesti vielä ole voitu todentaa.
- Rahoituksessa tulee huomioida vaativan erityisen tuen opiskelupaikkojen riittävyys. Paikkoja on lisätty, mutta ei tarpeeksi.
- Suurin haaste on ollut oppimisen tuen sekä ohjauksen toteutuminen.
- Uusista ohjausvelvoitteista huolimatta vastaajista puolet (58%) toteaa, ettei opinto-ohjaajia ole lisätty ollenkaan.
- Viime lukuvuoden aikana oli yhä enemmän tukea tarvitsevia opiskelijoita ja lisätukea tarvitsi yli puolet oppivelvollisista (60%).
- Opettajien työmäärää on lisännyt eniten opiskelijoiden erilaisiin haasteisiin liittyvät asiat sekä opinto-ohjaajien määrän riittämättömyys.
- Jäsenkyselyn raportti: [Ammatillisen koulutuksen ilmapuntari](#)

Koulutuspaikkojen alueellinen riittävyys

- Toisen asteen osalta yleisesti paikkoja on riittävästi, mutta suurissa kaupungeissa lukioihin on ollut enemmän hakijoita kuin on paikkoja.
- Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta suurin haaste on siinä, että ammatillisissa erityisoppilaitoksissa ei ole tarpeeksi paikkoja, vaikka niitä on lisätty. Koulutuspaikkoja tarvitaan lisää niin TELMA koulutukseen kuin erityisoppilaitoksiin.
- **Työvoimakoulutuksessa TEMin alla** ei-tutkintoperusteisessa työvoimakoulutuksessa ammatillinen koulutuksen osuus romahtaa 18,2 miljoonaan viime vuoden 44,1 miljoonasta eurosta.
- Vaikka JOTPA korvaa tätä toimintaa osittain, on sen kohderyhmä eri eli ei ole työnhakijat vaan työvoiman ulkopuoliset ja työssä olevat.
- Nyt on osaajapula.
- Koulutus on tehokas keino parantaa työllisyyttä ja vastata kasvavaan työvoimapulaan.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuden romahduttaminen vaikeuttaisi merkittävästi työllisyyspalveluiden saatavuutta.

AO ei kannata kansalaisopistojen rahoituksen vähennystä

- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että koronaepidemiasta johtuvat toiminnan volyymin ja kustannusten **pienentyminen** ei vaikuta alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja jakautumiseen.
- Vaikutus jakaantuisi kustannuspohjiltaan erilaisiin toimintamuotoihin eri tavoin.
- Euromääräisesti suurin kasvattava vaikutus olisi lukiokoulutuksessa, missä rahoitus kasvaisi 7,7 miljoonaa euroa.
- Kansalaisopistojen rahoitus vähenisi euromääräisesti eniten ja vähennys olisi suuruudeltaan 10,2 miljoonaa euroa eli lähes 10 %:a.

Vuoden 2020 kustannusten pohjalta tehtävän yksikköhintojen tarkistuksen tekemättä jättämisen laskennallinen vaikutus valtionosuuksiin 2023:

	Muutos, euroa
Lukiokoulutus (29.20.35)	7 713 000
Taiteen perusopetus (29.80.34)	-1 400 000
Kansalaisopistot (29.10.31)	-10 155 000
Kansanopistot (29.10.31)	111 000
Liikunnan koulutuskeskukset (29.90.50 ja 52)	-28 000
Kesäyliopistot (29.10.31)	0
Opintokeskukset (29.10.31)	1 841 000

Opetushallituksen rahoituksen riittävyys

Lopuksi esitämme huolestamme Opetushallituksen perustoimintamenojen rahoituksen vajeesta.

Rahoitus on vuodelle 2023 enää 22,14 miljoonaa euroa, kun se oli ennen koronaa 26,54.

Pelkäämme, että tämä aiheuttaa paineita toiminnan supistamiseen.

Tutustu ja seuraa: oaj.fi opettaja.fi   [@oajry](https://www.instagram.com/oajry)